

Četrtek, 7. maja 2009

Odnosi med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti v skladu z Lizbonsko pogodbo

P6_TA(2009)0388

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 o razvoju odnosov med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti v skladu z Lizbonsko pogodbo (2008/2120(INI))

(2010/C 212 E/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Protokola o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Amsterdamski pogodbi,
- ob upoštevanju Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki je priložen Amsterdamski pogodbi,
- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, zlasti člena 12 Pogodbe EU,
- ob upoštevanju Protokola o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Lizbonski pogodbi, in zlasti člena 9 Protokola,
- ob upoštevanju Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki je priložen Lizbonski pogodbi,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2002 o odnosih med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti v okviru evropskega združevanja ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju smernic za odnose med vladami in parlamenti o vprašanih Skupnosti (informativni minimalni standardi) z dne 27. januarja 2003 („kopenhavnske parlamentarne smernice“) ⁽²⁾, sprejetih na XXVIII. zasedanju Konference odborov za zadeve Skupnosti in evropske zadeve parlamentov Evropske unije (COSAC),
- ob upoštevanju smernic za medparlamentarno sodelovanje v Evropski uniji z dne 21. junija 2008 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sklepov s XL. zasedanja COSAC-a v Parizu dne 4. novembra 2008, zlasti točke 1,
- ob upoštevanju poročila pododbora irskega parlamenta o prihodnosti Irske v Evropski uniji iz novembra 2008, zlasti odstavkov 29 do 37 povzetka, v katerih je zahtevna bistvena okrepitev parlamentarnega nadzora nad nacionalnimi vladami kot članicami Sveta,
- ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve ter mnenj Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj (A6-0133/2009),

⁽¹⁾ Sprejeta po poročilu A5-0023/2002 Odbora za ustavne zadeve (poročilo Napolitano) (UL C 284 E, 21.11.2002, str. 322).

⁽²⁾ UL C 154, 2.7.2003, str. 1.

⁽³⁾ O revidirani različici se je dogovorila konferenca predsednikov parlamentov Evropske unije na svojem srečanju dne 20. in 21. junija 2008 v Lizboni.

Četrtek, 7. maja 2009

- A. ker je bila zadnja resolucija Evropskega parlamenta na temo odnosov z nacionalnimi parlamenti sprejeta leta 2002 in je zato čas za ponovno oceno,
- B. ker so državljani na ravni EU neposredno zastopani v Evropskem parlamentu, države članice pa so v Svetu zastopane prek svojih vlad, ki so demokratično odgovorne svojim nacionalnim parlamentom (glej člen 10(2) Pogodbe EU v različici Lizbonske pogodbe); ker mora zato nujna parlamentarizacija Evropske unije temeljiti na dveh pristopih: na eni strani na razširitvi pristojnosti Evropskega parlamenta v zvezi z vsemi odločitvami Unije in na drugi strani na krepitevi pristojnosti nacionalnih parlamentov v odnosu do njihovih vlad,
- C. ker je bilo sodelovanje v Evropski konvenciji med predstavniki nacionalnih parlamentov in predstavniki Evropskega parlamenta ter tudi med slednjimi in predstavniki parlamentov držav pristopnic odlično,
- D. ker so se skupna parlamentarna srečanja na določene teme izkazala kot zelo plodna med obdobjem razmisleka, zato bi po tem instrumentu lahko posegli, če bi bila sklicana nova konvencija oziroma ob podobnih priložnostih,
- E. ker so se v zadnjih letih odnosi med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti izboljšali in postali bolj raznoliki in ker vedno več dejavnosti poteka na ravni parlamentov kot celote, pa tudi na ravni parlamentarnih odborov,
- F. ker bi moral prihodnji razvoj odnosov upoštevati prednosti in slabosti različnih obstoječih praks,
- G. ker Lizbonska pogodba zlasti v zvezi z načelom subsidiarnosti priznava nacionalnim parlamentom nove pristojnosti, ki jih spodbujajo, da se v postopek oblikovanja politike na ravni Unije dejavno vključijo že v zgodnji fazi,
- H. ker bi morale vse oblike medparlamentarnega sodelovanja slediti dvema osnovnima načeloma, ki sta: večja učinkovitost in parlamentarna demokratizacija,
- I. ker je glavna naloga in funkcija Evropskega parlamenta ter nacionalnih parlamentov sodelovanje pri zakonodajnem odločanju in nadzorovanje političnih izbir na nacionalni in evropski ravni; ker zaradi tega tesno sodelovanje za skupno dobro ni odveč, zlasti glede prenosa zakonodaje Unije v nacionalno zakonodajo,
- J. ker je primerno, da se razvijejo politične smernice, na podlagi katerih bodo lahko predstavniki in organi Evropskega parlamenta opredelili prihodnje ukrepe za odnose z nacionalnimi parlamenti ter izvajanje določb Lizbonske pogodbe, ki se nanašajo na nacionalne parlamente,

Prispevek Lizbonske pogodbe k razvoju odnosov

1. izraža zadovoljstvo nad obveznostmi in pravicami nacionalnih parlamentov po Lizbonski pogodbi – „pogodbi parlamentov“ –, s katerimi se njihova vloga v političnih procesih Evropske unije povečuje; meni, da je te pravice mogoče razdeliti v tri skupine:

obveščeno o:

— oceni politik na področju svobode, varnosti in pravice;

— postopkih stalnega odbora za notranjo varnost;

Četrtek, 7. maja 2009

- predlogih za spremembo Pogodb;
- vlogah za članstvo v Uniji;
- poenostavljenih revizijah Pogodbe (šest mesecev vnaprej);
- predlogih za ukrepe, ki dopolnjujejo Pogodbo;

dejavno sodelovanje pri:

- pravilnem delovanju Unije („krovna“ določba);
- nadzoru Evropa in Eurojusta skupaj z Evropskim parlamentom;
- konvencijah, ki se nanašajo na spremembe Pogodbe;

nasprotovanje:

- zakonodaji, ki ni v skladu z načelom subsidiarnosti, s postopki z „rumenim“ in „oranžnim kartonom“;
- spremembam Pogodbe v poenostavljenem postopku;
- ukrepom pravosodnega sodelovanja v civilnopравnih zadevah (družinsko pravo);
- kršitvam načela subsidiarnosti z vložitvijo tožbe na Sodišče Evropskih skupnosti (če to dovoljuje nacionalna zakonodaja);

Sedanji odnosi

2. z zadovoljstvom ugotavlja, da so se njegovi odnosi z nacionalnimi parlamenti in njihovimi poslanci v zadnjih letih razvijali dokaj pozitivno, čeprav še ne do zadostnega obsega, zlasti z naslednjimi oblikami skupnih dejavnosti:

- skupna parlamentarna srečanja o horizontalnih temah, ki presegajo pristojnosti enega samega odbora;
- redne skupne seje odborov vsaj dvakrat na polletje;
- *ad hoc* medparlamentarna srečanja na ravni odborov na pobudo Evropskega parlamenta ali parlamenta države članice, ki predseduje Svetu;
- medparlamentarna srečanja na ravni predsednikov odborov;
- sodelovanje na ravni predsednikov parlamentov v okviru konference predsednikov parlamentov Evropske unije;
- obiski poslancev nacionalnih parlamentov v Evropskem parlamentu z namenom sodelovanja na srečanjih ustreznih specializiranih odborov;

Četrtek, 7. maja 2009

- srečanja v političnih skupinah ali strankah na evropski ravni, kjer politiki iz vseh držav članic razpravljajo s poslanci Evropskega parlamenta;

Prihodnji odnosi

3. meni, da je treba razviti nove oblike predzakonodajnega in pozakonodajnega dialoga med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti;
4. poziva nacionalne parlamente, naj okrepijo svoja prizadevanja in domače vlade opozarjajo na njihovo odgovornost za upravljanje s porabo sredstev EU; poziva nacionalne parlamente, naj preverjajo kakovost nacionalnih ocen učinka in to, kako nacionalne vlade prenašajo zakonodajo EU v domačo zakonodajo in kako izvajajo politike in programe financiranja EU na ravni države, regije in lokalnih oblasti; zahteva, da nacionalni parlamenti dosledno spremljajo poročanje o nacionalnih akcijskih načrtih iz lizbonske agende;
5. meni, da bi bilo treba nacionalnim parlamentom ponuditi podporo pri njihovem nadzoru nad osnutki zakonodaje, še preden jo obravnava zakonodajalec Unije, pa tudi pri dejanskem nadzoru nad delom njihovih vlad v okviru Sveta;
6. navaja, da redne dvostranske skupne seje posameznih odborov in *ad hoc* medparlamentarna srečanja na ravni odborov, ki se sestajajo na povabilo Evropskega parlamenta, dopuščajo, da se dialog o trenutnih ali predvidenih zakonodajnih aktih ali političnih pobudah odvija v zgodnji fazi in jih je zato treba ohraniti in sistematično razvijati v stalno mrežo odborov; meni, da bi se pred takšnimi sejami ali po njih lahko odvijala dvostranska *ad hoc* srečanja odborov, na katerih bi obravnavali posebna nacionalna vprašanja, in da bi lahko konferenci predsednikov odborov zaupali pripravo in usklajevanje programa za dejavnosti specializiranih odborov z nacionalnimi parlamenti;
7. opaža, da so srečanja predsednikov posameznih odborov Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov, kot so srečanja predsednikov Odbora za zunanje zadeve, Odbora za ustavne zadeve in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, zaradi omejenega števila udeležencev prav tako orodje za izmenjavo informacij in stališč;
8. meni, da bi lahko druge oblike sodelovanja poleg prej omenjenih učinkovito prispevale k oblikovanju evropskega političnega prostora, zato bi jih bilo treba nadalje razvijati in razširiti;
9. v tem smislu želi pozdraviti novosti na ravni nacionalnih parlamentov, kot je možnost, da poslanci Evropskega parlamenta enkrat letno nastopijo na plenarnem zasedanju nacionalnih parlamentov, sodelujejo na srečanjih odborov za evropske zadeve na posvetovalni podlagi, sodelujejo na srečanjih specializiranih odborov, kadarkoli razpravljajo o ustreznih delih zakonodaje Evropske unije, ali na posvetovalni podlagi sodelujejo na srečanjih političnih skupin;
10. priporoča odobritev ustreznega proračuna za organiziranje srečanj posameznih odborov z sorodnimi odbori nacionalnih parlamentov ter poročevalcev Evropskega parlamenta s sogovorniki iz nacionalnih parlamentov in priporoča preučitev možnosti za vzpostavitev tehničnih pogojev za videokonference med poročevalci odborov nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta;
11. meni, da bodo povečane pristojnosti nacionalnih parlamentov, kot jih glede skladnosti z načelom subsidiarnosti predvideva Lizbonska pogodba, omogočile, da bo evropska zakonodaja podvržena vplivu in nadzoru v zgodnji fazi, in bodo prispevale k boljši pripravi zakonodaje ter večji skladnosti zakonodaje na ravni Evropske unije;

Četrtek, 7. maja 2009

12. navaja, da je nacionalnim parlamentom pri zadevah Evropske unije prvič dana jasna vloga, ki se razlikuje od vloge njihovih nacionalnih vlad, prispeva k močnejšemu demokratičnemu nadzoru in Unijo približuje državljanom in državljanom;
13. ponovno opozarja, da morajo nacionalni parlamenti nadzor nad nacionalnimi vladami izvajati v prvi vrsti v skladu z ustreznimi ustavnimi pravili in zakoni;
14. poudarja dejstvo, na so nacionalni parlamenti pomembni akterji pri izvajanju zakonodaje EU in da bi bil na tem področju zelo pomemben mehanizem za izmenjavo najboljših praks;
15. v tem smislu ugotavlja, da predstavlja oblikovanje elektronske platforme za izmenjavo informacij med parlamenti, spletne strani IPEX ⁽¹⁾, velik korak naprej, saj omogoča, da pregledovanje dokumentov Evropske unije poteka na ravni nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta ter da jih po potrebi nacionalni parlamenti v realnem času prenesejo v nacionalno zakonodajo; zato meni, da je potrebna ustrezna finančna pomoč za ta sistem, ki ga je tehnično razvil in ga upravlja Evropski parlament;
16. predvideva bolj sistematično spremljanje predzakonodajnega dialoga med nacionalnimi parlamenti in Komisijo (tako imenovane „pobude Barroso“), da bi bil tako obveščen o stališču nacionalnih parlamentov v zgodnji fazi zakonodajnega postopka; poziva nacionalne parlamente, naj Evropskemu parlamentu hkrati omogočijo dostop do svojih mnenj, podanih v zvezi s tem;
17. izraža zadovoljstvo nad napredkom, ki je bil v zadnjih letih dosežen pri razvoju sodelovanja med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti na področju zunanjih zadev, varnosti in obrambe;
18. se zaveda, da morajo nacionalni parlamenti odigrati pomembno vlogo s prispevanjem informacij k nacionalni razpravi o skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP) in evropski varnostni in obrambni politiki (EVOP);
19. ponovno z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ni zadostne odgovornosti do parlamentov za finančne ukrepe v zvezi s SZVP in EVOP in je zato treba izboljšati sodelovanje med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti, da bi dosegli demokratičen nadzor nad vsemi vidiki teh politik ⁽²⁾;
20. zaradi skladnosti in učinkovitosti ter da se prepreči podvajanje, poziva k razpustitvi skupščine Zahodnoevropske unije (ZEU) po tem, ko bo z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe ZEU polno in dokončno postala del Evropske unije;

Vloga Konference odborov za zadeve Skupnosti in evropske zadeve parlamentov Evropske unije (COSAC)

21. meni, da bo morala biti politična vloga COSAC-a v prihodnosti opredeljena s tesnim sodelovanjem med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti, ter da bi moral COSAC v skladu s Protokolom o vlogi nacionalnim parlamentom v Evropski uniji, ki je priložen Amsterdamski pogodbi, ostati predvsem forum za izmenjavo informacij in razpravo o splošnih političnih vprašanjih in najboljših praksah glede nadzora nacionalnih vlad ⁽³⁾; meni, da se morajo informacije in razprava osredotočiti na zakonodajne dejavnosti, ki se nanašajo na področje svobode, varnosti in pravice, ter na spoštovanje načela subsidiarnosti na ravni Evropske unije;

⁽¹⁾ IPEX: Medparlamentarna izmenjava informacij o EU (Interparliamentary EU Information Exchange), uradno v uporabi od julija 2006.

⁽²⁾ Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju (UL C 139, 14.6.2006, str. 1) in člen 28 (3) Pogodbe EU.

⁽³⁾ Glej smernice za odnose med vladami in parlamenti o vprašanjih Skupnosti (informativni minimalni standardi), omenjene zgoraj.

Četrtek, 7. maja 2009

22. je odločen, da bo v celoti opravljal svojo vlogo, izpolnjeval svoje odgovornosti v zvezi z delovanjem COSAC-a ter še naprej zagotavljal tehnično podporo sekretariatu COSAC-a in predstavnikom nacionalnih parlamentov;

23. ponovno poudarja, da se morajo dejavnosti Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov v okviru COSAC-a dopolnjevati in se jih ne sme drobiti ali zlorabljati od zunaj;

24. meni, da bi morali biti njegovi specializirani odbori bolj vključeni v pripravo srečanj COSAC-a, na njih pa biti bolje zastopani; meni, da bi moral njegovo delegacijo voditi predsednik Odbora za ustavne zadeve, sestavljena pa bi morala biti iz predsednikov in poročevalcev odborov, ki se ukvarjajo z vprašanji na dnevnem redu posameznega srečanja COSAC-a; meni, da je zelo pomembno, da se konferenco predsednikov in poslance po vsakem srečanju obvesti o poteku in ugotovitvah srečanj COSAC-a;

*

* *

25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.

Izvajanje državljske pobude

P6_TA(2009)0389

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 s pozivom Komisiji za predložitev predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju državljske pobude (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju drugega odstavka člena 192 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane 13. decembra 2007,
- ob upoštevanju Pogodbe o Ustavi za Evropo ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. februarja 2008 o Lizbonski pogodbi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2006 o obdobju za razmislek: potek, teme in okvir za ovrednotenje razprave o Evropski uniji ⁽³⁾,
- ob upoštevanju členov 39 in 45 svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve in mnenja Odbora za peticije (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ UL C 310, 16.12.2004, str. 1.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ UL C 287 E, 24.11.2006, str. 306.